Heyermans' Camera

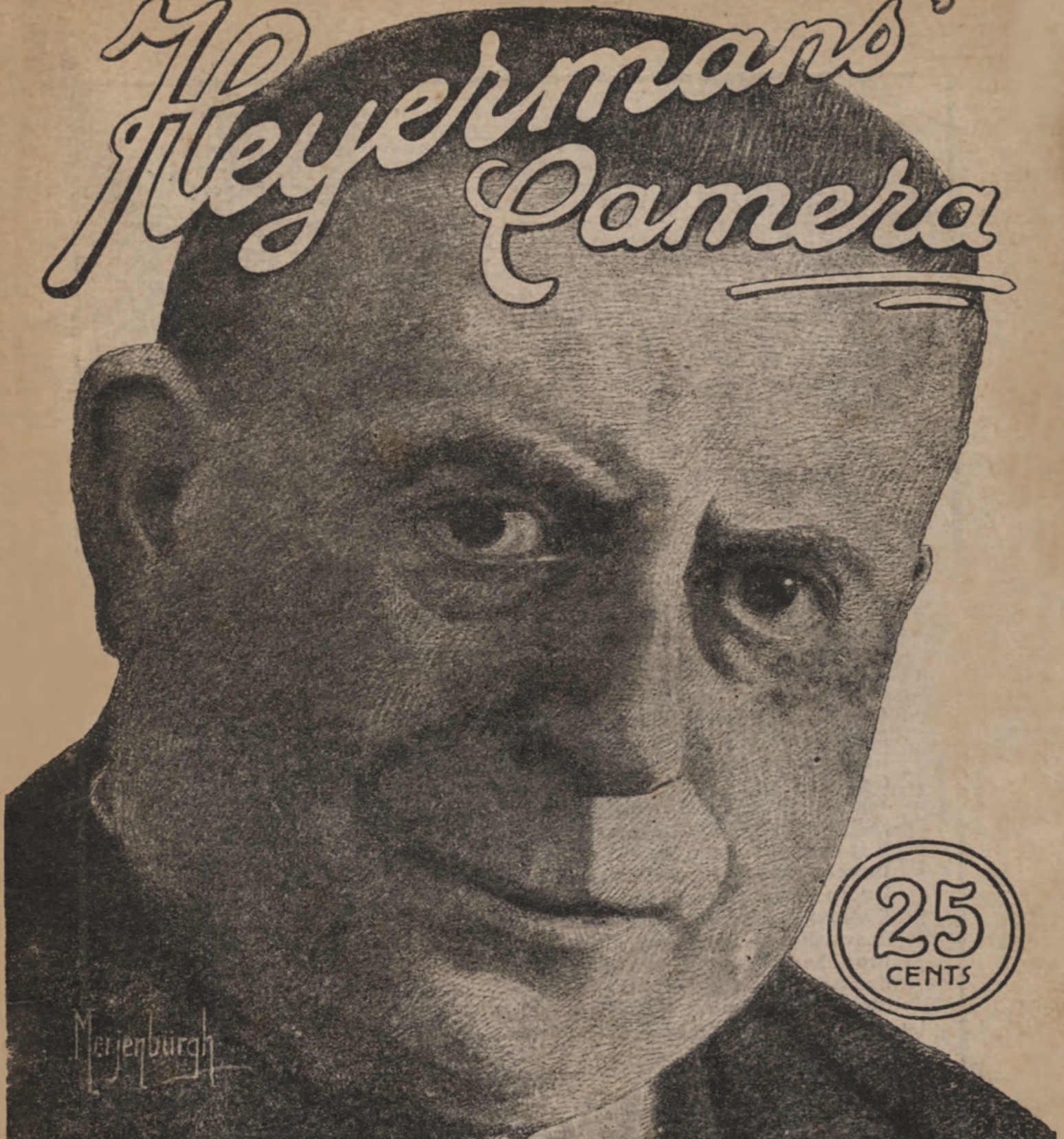

25 CENTS

Voetje

Levensschetsen

DOOR

HERMAN HEIJERMANS Jr.

(S. FALKLAND)

N.V. A.W. Segboer's Uitgevers-Mij. Den Haag.

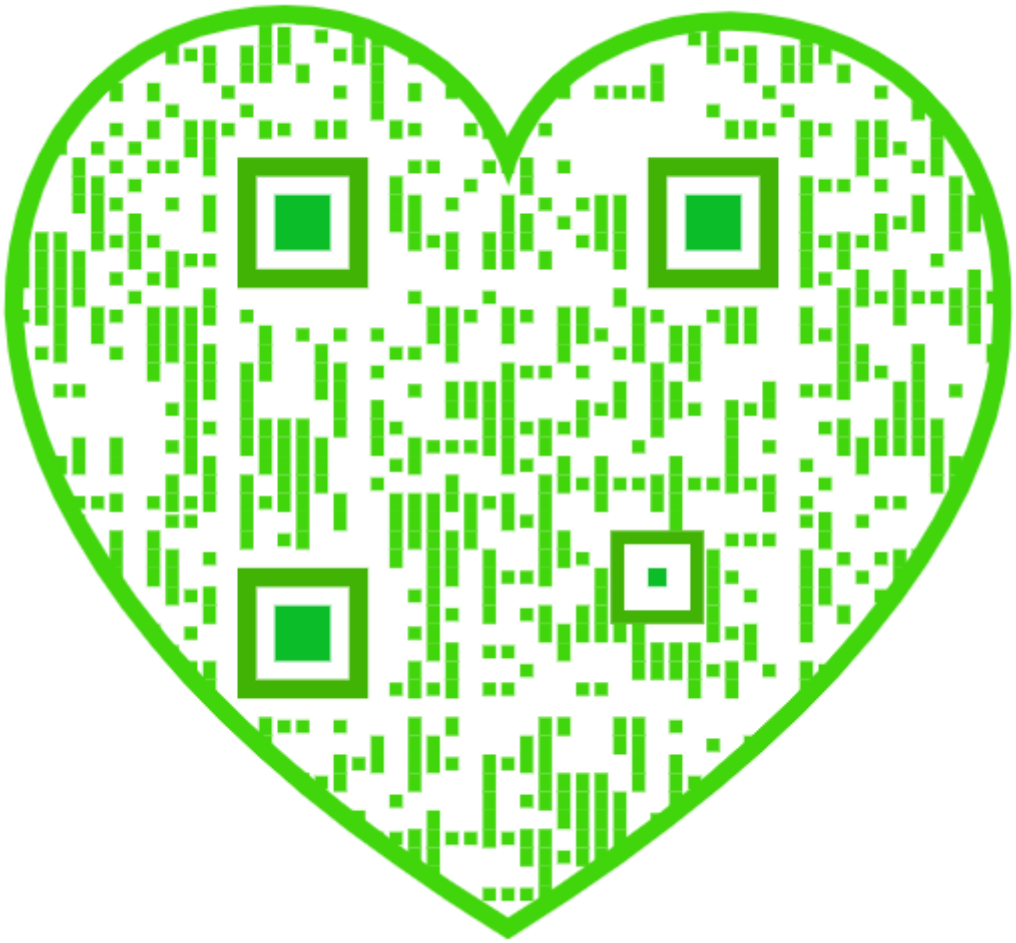

SERIE VERMAKELIJKE, ONDERHOUDENDE EN POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE BOEKJES.

Twaalf Gezelschapspelen met Kaarten, door C. Bend . . . . . 35 cents
Uw toekomst uit getallen lezen, door Magda . . . . . 60 „
Goochelkunstjes met papier, door Dolf Kramers . . . . . 60 „
Minne-Orakel, door Dorrie . . . . . 60 „
Droomen en Visioenen, door Thérèse Mooy . . . . . 60 „
Wat het gezicht zegt, door Magda . . . . . 60 „
Wat een huisvrouw weten moet, door M. Kroesen Abink . . . . . 60 „
Buikspreken, door Wim Thiange . . . . . 60 „
Gezelschapsspelen voor Jong en Oud, door Truus du Graud . . . 60 „
Hypnotisme, door Stephan Martin . . . . . 60 „
Billardtrucs, door Practicus . . . . . 60 „
Silhouetten, (Handschaduwbeelden) van Pim . . . . . 75 „
De Salon-Artist, door Kees Manning . . . . . 75 „
Dansen en hoe het te doen, door Tine van Aalst . . . . . 75 „
De Amateur-Boeienkoning, door Gordanius . . . . . 75 „
Goochelkunstjes voor Iedereen, door Han de Lange . . . . . 75 „
Nieuwe Kunstjes met Horloges, Ringen, Zakdoeken en Vlaggen, door Dik van Dongen . . . . . 75 „
Wonderen der Chemie, door Piet van der Sluys . . . . . 75 „
Goochelkunstjes voor Kamer en Tooneel, Cees de Kooy . . . . . 75 „
Kunstjes en Puzzles met Vragen en Antwoorden, door Jan Vermeers 75 „
Kunstjes met Kaarten en eenvoudige Hulpmiddelen, door Jo de Brie 75 „
Goochelen met geld, door Kees Lagooy . . . . . 75 „
Wat de Hand zegt, door Magda . . . . . 75 „
„Getapt Zijn", Etiquette voor Dames en Heeren, door J. van Mars 75 „
Wat de Kaarten zeggen, door Magda . . . . . 75 „
Gemeenschap met het Hiernamaals, door William T. Stead . . . . 75 „
Uw Toekomst Weten?, door May Amend . . . . . 90 „
Kunstjes met kaarten zonder Hulpmiddelen, door Jim Adé . . . . 90 „
Eenvoudige Goocheltoeren die ieder doen kan, door Ben van Raalt 90 „
Droomboek, door Chris de Lee . . . . . 90 „
Goochelen in de Huiskamer, door Han de Lange . . . . . 90 „
Nieuwe Kunstjes met Kaarten, door Chris de Veine . . . . . 90 „
Graphologie (Handschriftkunde), door G. de Waart . . . . . 90 „
Droomlexicon, door Magda . . . . . 90 „
Contract- en Royal Auction Bridge, door C. Bend . . . . . f 1.50

Ieder werkje is voorzien van een pakkende in twee kleuren gedrukte omslagteekening en zijn verkrijgbaar in elken Boekhandel, aan alle stads-kiosken en na ontvangst van post-wissel (of giro No. 70927) bij

N.V. A. W. SEGBOER'S UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ
's-GRAVENHAGE.

VOETJE

HET HUIS VAN HET BOEK IS ALS HET HUIS VAN 'N BESTEN VRIEND

GIJ ZIJT ER WELKOM EN ZULT ER U THUIS GEVOELEN

Het is naar bovenstaand beginsel, dat wij ons nieuwe boekhuis eenige maanden geleden hebben ingericht = Op overzichtelijke wijze gerangschikt staan er in breede rijen de keurig-verzorgde boekwerken van den grooten veelzijdigen voorraad = De boekenliefhebber kan er te kust en te keur gaan = Hij vindt er het beste en hij vindt er het nieuwste op ieder gebied en de smaakvolle inrichting schept er de rustige en warme sfeer, die behoort bij het boekengenot = Elke belangstellende bezoeker is hartelijk welkom en vindt er een gezellig zitje, dat tot aandachtiger beschouwing van boekwerken uitnoodigt =

VOOR DEN BEZOEKER BESTAAT GEEN ENKELE VERPLICHTING TOT KOOPEN

zoodat hier een boekhuis is geschapen, dat op gelukkige wijze de

BEGEERTE NAAR ONTWIKKELING EN = BESCHAVING =

tegemoet komt en steunt = In het bijzonder de bewoners van Oostelijk Rotterdam, op dit punt zeker niet verwend, zullen bevrediging kunnen vinden van een lang gevoelde behoefte in

BOEKHANDEL VOORWAARTS

GEDEMPTE SLAAK 120 - TELEFOON 9443

ONS VOORWAARTS-BOEKENSPAARFONDS

is gebaseerd op het principe, dat ieder die van een geregeld en vast inkomen leeft of wiens inkomsten gering zijn, zooveel mogelijk in staat moet zijn, zijn uitgaven gelijkmatig over het geheele jaar te verdeelen = Evenals voor Zieken-, Begrafenis- of Pensioenfonds e.d. legt men dus wekelijks of maandelijks een klein bedrag terzijde voor de gelegenheden, waarbij men extra uitgaven heeft, in dit geval met St. Nicolaas, Kerstmis, verjaardagen, enz. =

IN ONS SPAARFONDS BEPAALT IEDERE DEELNEMER = GEHEEL VRIJ ZIJN EIGEN BIJDRAGE =

Wij zorgen voor inning = Als bewijs van betaling worden zegels uitgereikt = Het bespaarde bedrag kan op ieder willekeurig tijdstip naar eigen verkiezing in onzen boekhandel worden besteed

VOETJE

LEVENSSCHETS

DOOR

HERMAN HEIJERMANS JR.

N. V. A. W. SEGBOER'S UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ
'S GRAVENHAGE

BOEKHANDEL
DE DAG
KRUISSTRAAT
TEL. 3735 HAARLEM

„Hij was," vertelde Hans: „eens een van m'n beste, hartelijkste schoolkameraden, maar door 'n klein dubbel-pijnlijk incident vervreemdden we voor goed van elkaar... Laat ik probeeren 't je zoo te biechten, ouwe Samuel, dat 't geen te schunnigen indruk maak...

Na de Hoogere Burgerschool waren we mekander kwijt geraakt. Frans ging naar Indië — ik bleef in Holland. We trouwden, hij en ik — en vergaten, dat we bestaan hadden. De roes van het leven nam ons te pakken. Je ontkomt er niet aan... Denk aan de echte, prachtige vrienden van de jongenstijd — hoe ze a l l e s dikwijls meer dan vader en moeder voor je waren — hoe je ze de teerste, zaligste geheimen toevertrouwde — hoe je met de armen om elkaars middel liep en babbelde, intimiteit voor, intimiteit na, hoe je vriend je in die uren 'n onsterfelijke schakel met de vol-heerlijkheid van lente, jeugd en kindermysteries leek — hoe-ie onafscheidelijk scheen van 't komende, waarnaar je hunkerde en waarvoor je in donkere avonden toch ook zoo angstig was — en hoe je 'm later door 't koortsig voortdriften van l a b e l l e v i e uit je gedachten verloor... Denk na, Samuel!... Waar zijn jóúw zielsvrienden, jóúw onverwoestbare genooten van lange wandelingen en geboom over God-ende- wereld gebleven?... Weet je de namen nog?... De gelaten?... De stemmen?... De lieve, aanbiddelijke klanken? De echos in zwoel-groene parklanen?... De fluistergeluiden van heiligste vertrouwelijkheid, als je je kleine hand op 'n jongensschouder, den schouder van je vriend-tot-in-den-dood — t o t i n d e n d o o d... — liet rusten?... Waar zijn ze, je groote, oprechte, innige kameraden?... — Leven ze — zijn ze gestorven?...

Frans trouwde in Indië — ik in Holland. En als 't toeval

ons niet tezaam had gebracht, zouen we ieder in 'n ander weerbarstig aard-plekje de levens-verdwazing hebben uitgeleefd...

In 'n stampvollen spoorwegcoupé zaten we na 'n reeks verwelkte jaren over mekaar. Hij sprak me aan — hèm had ik niet herkend. 't Mager jongenssnuit met de donkere droomoogen was door 'n vollen baard opgeslokt. Of ik 't was?... Of ik 'm niet meer herkende?... Of ik me niet meer herinnerde hoe-ie op 'n winterschen dag bij 't overstappen in de roeiboot over boord was geraakt en bij 'n boer had staan bibberen van de kou in z'n kaduuk flanelletje, terwijl z'n goed werd gedroogd?... Ja, nu wist ik er alles van — en ofschoon de keurig-gekleede, met den vollen baard je aandeed als 'n onbekende, drukte je 'm met gretige warmte de hand, omdat er 'n sfeer van superbe jeugdherinnering, jeugd-geur jeugd-vreugde, bij 't oprakelen der kinderavonturen om 'm heen kwam.

We aten samen in de P a y s - B a s en toen we afscheid namen, beloofde ik de „relatie" — let op de ontreddering, Samuel! — aan te houden en 'ns bij hem op z'n buiten in Hilversum te komen dineeren. Dat wil zeggen met m'n vrouw, om met hem en zijn vrouw kennis te maken."

„Ben je gelukkig getrouwd?", had hij me gevraagd.

„Ben jij 't?" had ik hem ontwijkend geantwoord.

„En omdat de onderbroken jongensvriendschap niet in 'n vloek en 'n zucht tot de bezadigde, bezonkene van den rijperen leeftijd volgroeide, zeien we mekander niets meer over de wederzijdsche vrouwen hoewel we beiden door 't gezwijg en 't ontwijken voelden dat we elkaar in die richting niet te veel prettige confidenties hadden te doen.

Kort en goed, ouwe Samuel, op 'n malschen Zondag gingen mijn vrouw en ik met den trein naar Hilversum. Op 't laatste moment had 't geen haar gescheeld of mijn vrouw had me alleen laten trekken. 'n Huwelijk is zoo niet altijd dan toch dikwijls 'n moeielijk ding — 't aimabel gekoppeld blijven van twee antipoden, die uit gewoonte-sleur hutje en mudje bijeenhouden — en met elkander 'n kwakkelreis haar 't zure einde volbrengen. Mijn „petite femme", lastig, humeurig, jaloersch op m'n vrienden, kennissen, zelfs op m'n hond, was in die dagen zoo onge-

meen-ongenietbaar, dat 'k bij herhaling kleine, onwaardige leugens bedacht om zakenreizen te ondernemen. En als ik terug móést, bestapte 'k de trap met schoenen zoo zwaar of 'k 'n duiker was, boven 't water op-klauterend. 'k Mag je die lieve ervaringen nu wel zonder schijn van kwaadspreken vertellen, omdat de zij, waarvan 'k spreek, op het oogenblik de zeer gelukkige vrouw van 'n ànder is... 'k heb ze bij de trouwplechtigheid in de Nieuwe Kerk eerlijkgemeende bloemen gestuurd...

Toen, op dien malschen Zondagmorgen, waren we beiden plezierig-z w ij g e n d opgestaan. 't Waarom, de intense oorzaak, de diepere kern, etcetera, weet ik niet meer. We pleegden dikwerf te zwijgen. We zwegen soms dagen, bij het tweede ontbijt, bij het middagmaal, bij het souper en in de schoone groepeering van de schattige lits-jumeaux. We zwegen soms zóó benauwendlang, met variaties en beginselvastheid, dat 'k in m'n eentje smakelijk h a r d o p kon vloeken, om 't geluidsevenwicht te herstellen. Vrienden, die bij mekaar kunnen zwijgen, bereiken 'n graad van gevoels-verteedering, die je niet hoog genoeg kan schatten. Getrouwde lieden, die 't maniakaal doen, die elkander cellulair in zwijgenis sluiten, zijn zoo zielig verdord, dat de takken door 't eerste 't beste rukwindje kunnen breken... Welnu, op dien gezelligen Zondag hadden we in wrokjes en verbitterdheid nog geen woord aan elkaar gespendeerd. We stonden zwijgend op 't achterbalkon van de tram naar 't Centraalstation. We zwegen in den coupé. We zwegen op de wandeling naar de villa R ê v e d e B o n h e u r. En eerst in de vestibule van die R ê v e d e B o n h e u r, toen we de vrouwtjes aan elkaar voorstelden — Frans en ik — wisselden wij geverniste huwelijkswoordjes, om de gastvrouw en gastheer niet het profond négligé van onze innerlijkste gesteldheid a prima vista te openbaren.

Gree, de nog vrij jonge vrouw van m'n kostelijken schoolkameraad, maakte 'n prettigen, vroolijken indruk. Ze zei allemaal knusse dingen tegen 'r man, herhaalde om de zooveel zinnen 't zachte: „nietwaar mannie?" — „is 't niet zoo, mannie?" — „ben je 't niet met me eens, mannie?" — „wat is jouw opinie, mannie?" — en dat alles met 'n stem, die me afgunstig maakte, die me waarachtig op dien smeltenden Zondagmorgen, daar

buiten in 't groen, ontroerde, omdat ik met geen „mannie's" verwend werd. Gree, brunette, lenig, rustig, liet aan mijn petite bien-aimée, de villa, de salon met de Indische kunstvoorwerpen, de slaap-, logeer-, badkamers en keuken zien — Frans, 'n tikje betrokken en naar taxatie iets magerder dan bij de laatste ontmoeting, kuierde den tuin met me in. En er ontspon een preludium.

„Hans," zei hij de rookwolken van de voortreffelijke cigaar weg-puffend: „ik heb een klein vriendschappelijk verzoek..."

„En?" vroeg ik wat ongerust. Er was iets in de bezorgdheid van z'n stem, dat 'n resonans bij mij vond.

„De zaak is zoo," praatte hij met schuchter afgematheid: „dat ik in geen opgewekte stemming ben... De verhouding tusschen mijn vrouw en mij is niet zoo als ze zou moeten zijn..."

„O...", knikte ik. We ontmoetten elkander op 'n waarlijk-bekend terrein.

„We hebben sinds drie dagen geen woord met elkander gesproken," zei hij met de oude vertrouwelijkheid van onze jeugdjaren, toen we de Pelsjagers van den Arkansas of de Laatste der Mohikanen speelden... „en nu moeten jij en je heuschcharmante vrouw 'n beetje consideratie met ons gebruiken en maar doen of je niets merkt, als mijn vrouw en ik wat uiterlijk koel doen... Wil je, Hans?"

Ik drukte hem zoo stevig de hand, dat z'n trouwring 'm zeer deed — en toen ik hem in gelijke mate van vertrouwelijkheid vertelde, dat ik mij sinds weken in 'n analoog geval bevond, dat het gezapig zwijgen me niet vreemd was en niet bevreemdde, keek hij me trouwhartig aan — en in de schaduwkoelte van het kleine tuinhuis — omvlamd door de stralend-lichtende zonneplassen van dien soepelen dag — stortten twee oude kameraden, vereend door dezelfde huwelijksmisère, de volle harten voor elkaar uit, Frans leefde diep-ongelukkig met 'n vrouw, waarvoor hij niets meer voelde — ik eenzelvig, gesloten, onverschillig naast 'n dierbare gezellin, die 'k soms met oogen van wrangste verbazing kon aankijken, 't nauwelijks geloovend, dat ik met die voor altijd gehuwd was! Frans sprak met ingetoomde ver-

betenheid over wat-ie had moeten dulden, over haar flirten met anderen, over het lief-doen in het bijzijn van derden en de kleine hel als-ie met haar alleen was — ik troostte hem door hem den spiegel van mijn d a n s e m a c a b r e voor te houden. De wetenschap, dat we twee schipbreukelingen waren, twee stumperds mèt of zònder schuld, twee verlangenden naar huiselijk geluk, twee hopeloos-teleurgestelden — deed ons zoo voor de vuist met elkaar uitpraten, of we mekaar nooit uit het oog hadden verloren. En toen we even later de vestibule van R ê v e d e B o n h e u r in-kuierden zwegen de twee vrouwen, die erg vroolijk bij 'n verfrissching keuvelden, en keken vier oogen ons onderzoekend aan... Er was een ondergrond van vijandschap — de intuïtie waarschuwde met schalksche schranderheid... De paren, de hij's en zij's, betastten mekander met glimlachend wantrouwen en doorschijnende welopgevoedheid.

We wandelden de bosschen door voor we aan tafel gingen — Frans gearmd met mijn liefste, die babbelde en lachte, hoog-op lachte, hinderlijk-luid lachte. Die lach maakte mij stil. Ik had hem in mijn huwelik leeren kennen. Ze lachte den zenuwlach van ontstemming, die zich zou wreken. Nooit was ik angstiger om met mijn „petite femme" alleen te zijn dan na zoo'n gulhard gelach met anderen. Ik praatte dus weinig. Het penetrant zomersche licht, het in de stad ongekend opdaverend groen van blaren en struiken, leken mijn oudbakken zorgen-gelaat te rimpelen, te verfletsen. Ik voelde me als 'n stoffig kostuum, pas uit de kast gehaald en in 't alles ontrafelend zonlicht bekeken...

„Wat is u stil!" monterde de stem van Greta me op, en 'r oogen streken zoo vriendelijk-zacht over mijn vermoeidheid en prikkelbaarheid neer, dat 'k haast dankbaar glimlachte. En toen 'k 't eerste 't beste ding antwoordde, verheugd om dien toon van 'n v r o u w — scheen zij m'n repliek ook zoo geestig te vinden, dat 'r klare, zilveren lach als de aanslag van 'n vogel tusschen de loovers en zonneplassen rakette. Toen spande ik me waarachtig als 'n monter hofmaker in, om dien nieuwen, jongen, lieven lach meer te hooren. En als ik zweeg, soms met het irriteerend gevoel, dat m'n glimlach om m'n jukken stolde, en 'k me geweld moest aandoen om hem a l s g l i m l a c h op m'n niet mee-willend

gezicht vast te houden, babbelde Greta er zoo plezierig, zoo met altijd frissche vondsten op los, zei ze zulke aardige dingen van echt sentiment, dat ik me er over verbaasde, dat Frans zich ongelukkig met zoo'n schat van 'n wijfje, zoo jolig, zoo kwiek, zoo taktvol, kon voelen... Misschien begreep hij haar niet. 'n Fijne kerel was hij nooit geweest...

Aan tafel was er 'n opmerkelijk-levendige toon. Ik sprak leuk en opgeruimd met Greta en ook met mijn vrouw, omdat ik het nu door de aanwezigheid van de anderen zonder aanstellerij kon — Frans hing de boeiende, inpalmende raisonneur uit tegenover mijn vrouw en betrok Gree bij herhaling in 't gesprek. Het boudeeren was van de lucht. Er waren bliksemafleiders. En toen bij de taart 'n flesch Pommery Sec werd geserveerd, stoeide rond de vier hoofden 'n opluchtende onbekommerdheid, die ons allen jeugdiger maakte.

Ik dronk met het schuimend glas in de hand de gezondheid van gastvrouw en gastheer — en op dat oogenblik verbeeldde ik me, dat een voet den mijne zocht.

„Pardon," sprak ik Greta toe en trok mijn voet terug, maar een moment later — of het de zomersche weelderigheid was — de vlinders dartelden tot in de kamer en de vogels zongen verrukkelijkdol — òf dat de champagne 'n vreemdjolige stemming opdrong: 'n moment later rustte mijn bottine zelf op 'n kleinen, zich niet verwerenden, niet wegtrekkenden voet — en de brunette lachte me met ongekend-jonge oogen toe.

Wat ik op dat eeuwigheids-oogenblik dacht?... Ik weet het niet meer... 'k Dronk nog 'n glas champagne, gedroeg me studentikoos, liet de anderen schateren — deed als 'n marqué, 'n falsaris, 'n bedrieger — want terwijl mijn voet 't ongeoorloofd contact met den poppevoet van de vrouw van m'n vriendgastheer had, keek ik Frans in de oogen en babbelde overgulhartig met hem. Dan met opwellend berouw — gehinderd door 't zelfverwijt, dat 'k me incorrect, ungentlemanlike gedroeg, trok ik m'n voet onder de sporten van m'n stoel terug — om weer even later te tasten, te vinden, 't voetje te bedrukken en... antwoord te krijgen. Schunnig niet? Maar nòg eens: 't was 'n avond om te adoreeren — de tuindeuren stonden wijd

open — de lentegeluiden van de zalige natuur drongen binnen — we dronken meer dan één flesch Pommery Sec — en ik had me de laatste jaren naast mijn vrouw zoo wanhopig eenzaam en verlaten gevoeld... Soms als Frans van onze jongensaren verhaalde en me pijnigend-goedig in de oogen keek, week mijn bottine — maar dan voelde ik hoe het overzij-voetje me zocht en zelf met snoezigen dwang het spel onder de tafel hernieuwde — en dan dacht ik met rapheid:... Hans doe niet preuts... Hans: die jonge vrouw over je hóúdt niet van haar man en hij houdt niet van haar... Hans, met 't drukken van 'n goddelijk voetje bega je geen zonde...

We bleven natafelen tot over negen, dronken koffie en pousse — en om beurte lei mijn voet voorzichtig op den hare — of schoof zij den neus van haar hooghakkig schoentje, dat ik in m'n verbeelding zag als het me aanraakte, over den neus van mijn bottine...

Tien minuten over negen — ik weet het precies, omdat ik bijna onmiddellijk daarna op m'n horloge keek — zei Gree tot mijn vrouw: „En nu gaan wij saampjes even den tuin in, terwijl de heeren 'n cigaar blijven rooken — wil je?"

Jong-lenig stond ze op — tegelijk met mijn vrouw.

Frans en ik keken mekaar aan — ik weet niet wat ik voor uitdrukking in mijn oogen had — die van de zijne zal ik nooit vergeten.

Terwijl de twee vrouwen stonden — onverwacht-plotseling — hield ik nog het voetje onder mijn bottine.

Frans en ik hadden met elkaars voet gespeeld.

Ik had hem bedrogen.

Hij mij.

We waren twee huichelaars, twee ellendelingen — en omdat we 't nu wisten, zagen we mekaar na dien avond in Rêve de Bonheur nooit meer terug...

ZALIG DAGJE BUITEN

Letterlijk den heelen nacht had ze liggen woelen, al maar bang, dat 't wekkertje in de waschkom niet bijtijds zou afloopen, en toen ze, voor de zooveelste zenuw-maal opzittend, zag dat 't kwart vóór zessen was, werd ze zóó bevreesd dat ze zich op 't láátste oogenblikje zou verslapen — erger gevaar dan 't 'r nòg 'n kwartiertje van nemen, vlak voor 't opstaan, kende ze niet! — dat ze 'r maar meteen uitwipte. Wat 'n gezegende morgen! Om te zoenen... Beter had ze 't niet kunnen treffen, nou ze voor 't eerst in de vacantie-dagen 'r kinderen en kleinkinderen ging opzoeken... De zon scheen met malsche plassies, niet te stekend en niet te wild. Ze fleurde met 'n gezellig plezier de kamer in, lei zoo prettig jong om de goedonderhouden meubeltjes, dat het je haast leed dee je huis uit te moeten en de parkieten, die je al goeien morgen zeien, zoo'n poos alleen te laten! Bedrijvigjes, maar toch ziek van zenuwen — was dat gek, dat ze 't altijd te pakken kreeg als ze 'n reis met den trein moest maken! — zette ze 't water voor de thee op, en terwijl ze 'r klein grootmoeders-gezichtje in de waschkom doopte, schrikte ze zoo dat ze 'n oogenblik 'r hart van de bonzing moest vasthouden: de wekker, waaraan ze niet meer gedacht had, snorde met 'n vaart af — 'n razend gebel, dat de bovenburen 'r minstens wakker van moesten worden... Zes uur. Om half negen ging de trein. Echt-genoeglijk dat je alles op je dooie gemak kon doen en vanavond als je terugkeerde den boel als gewoonlijk geredderd vond! Ze kleedde zich in de puntjes, ruimde, ontbeet met 'n enkele kop thee — e t e n, als je op reis moest, lukte niet — verzorgde de parkieten, dat de dieren 't 'n week hadden kunnen uithouden — en toen ze eindelijk de huisdeur achter zich sloot, telkens weer voelend of die goed in 't slot zat, wandelde ze onrustig naar de halte der tram, aan één stuk prakkizeerend wat ze vergeten kon hebben. Maar dan eindelijk in den vollen spoor-coupé, zakte 'r zenuwachtigheid, hield 't gebeef van 'r magere handen op. Ze was op weg naar 'r kinderen — zou is lekkertjes lucht gaan happen...

Lieve, zorgzame schatten als ze waren, stonden ze 'r met z'n allen in 't station op te wachten — Gusta met Jet en Jacquelientje, ieder aan 'n hand, ze stevig vasthoudend, omdat de kleuters haast niet te regeeren waren, nou de trein binnenliep — Jan met Gerritje op z'n arm en Doortje in den wagen — en Trees en Marie, meedravend naast't portier zoo als ze 'r in den coupé met d'r alles ziende oogen te pakken hadden. „Pas op voor de tree, groomoe!" riep Trees angstig. „Zitten blijven tot de trein stilstaat!" schreeuwde Marie, die als 'n jongen tusschen de reizigers doorholde. En waaratje, de trein stopte nog niet eens of ze stond hijgend in 't kringetje — en de zoenen hagelden op 'r neer, van links en van rechts — en Jan droeg 'r valiesje met 't halve pond vette kalfsvleesch en de zes eieren — en Trees liep met 'r parapluie — en Marie schommelde 't pakje met de schoone wasch — en Jet en Jacquelientje haakten d'r kinderarmen in die van groomoe, blij dat ze 'r was en zeker van 'n stukkie chocola — en Gusta vroeg 'r duizend uit van hoe 't in Amsterdam was en of 'r in 't huis niks gebeurd was en of ze 't niet eenzaam gehad had en of ze de huisdeur sekuur op 't nachtslot gesloten had... Hè, 't plezier ze weer allemaal bij je te hebben, de bruine zongezichten te zien en 't gebabbel om je heen te hooren! Ze knapte 'r op slag van op — want al wou ze 't niet zeggen: 't was in 't huis èrreg eenzaam geweest — en ze had uren gekend dat ze 't niet harden kon in de ongewone stilte...

„Nou, moe, hoe vind je 't hier?" vroeg Gusta, zoo als ze boven was, en ze 'r goed nog niet eens af had gelegd.

„Keurigies," zei ze, effen uitblazend in den stoel voor 't raam, waar ze 'n pover brokkie van de behelmde duinen en 'n zilverig maantje van de onbewegelijke zee zag: „jullie hebben 't hier knussies zonder overburen..."

Dàt was 't eerste en voornaamste wat 'r opviel — geen huizen an de overzij — geen overzij-vitrages — geen overzij-stoepies — geen overzij-gordijnen! As je an Amsterdam dacht met 't gekijk voor en achter, met altijd buren waarvoor je je in acht most nemen, leek 't bovenhuis hier 'n uitkomst, 'n droom...

„Moe, as u nou 'n koppie koffie zet," babbelde Gusta, die al weer een en al bedrijvigheid was — 's morgens vróég iemand

van 't station halen, gooide je heelen dag onderste boven: letterlijk àlles moest nog geredderd worden! —: „as u zoo vrindelijk wil wezen, drinken we 'n kommetje vooruit, terwijl Jan met de kinderen naar 't strand gaat... Wil u, moe?... Dan zoeken wij ze strakkies op, as 'r voor twaalf uur gedekt is... Nee, Jan, ga 'r nou niet bij zitten!... Met zoo'n bende over den vloer kom ik niet klaar!... As jij opwandelt tot in de buurt van Bernadette en 'n stil plekkie uitzoekt, zijn moeder en ik'r tegen elf uur!... Neem je schop mee, Jet!... Je laat je emmertje staan, Jacquelientje!... Toe nou, Trees en Marie, schiet op!... Je weet dat 'k m'n handen overvol heb!... Dag!... Dag!... Jan, je laat ze geen pootjes baden — anders geeft 't me strakkies 'n morsboel van wat-ben-je-me!... Dag!... Dag!..."

Groomoe knikte ze allemaal over 't kozijn na — den schoonzoon met de zes prachten van kinderen. Wat 'n gezond, vroolijk, altijd opgewekt stelletje! Je hoorde 't praten en lachen nog 'n heel end op den klinkerweg naast de duinglooiing... Met den koffiemolen tusschen 'r knieën, praatte ze met 'r dochter. 't Was nou precies weer 't huishouden van Amsterdam, als de kinderen naar school waren en Jan naar z'n kantoor. Dan kon ze ook uren lang met Gusta samen bezig zijn en zich behagelijk in 't nestje van 'r ouden dag inspinnen....

„Ik heb 't hier drukker as thuis," klaagde Gusta opgewekt: „'n dagmeissie heb ik anderhalven dag geprobeerd, maar die snoepte van wat ze maar zag en as ze niet snoepte, droeg ze den boel 't huis uit... Nou kan u begrijpen, moeder, wat 'r voor me te doen valt!... De bedden opmaken, 't twaalfuurtje, 't eten en dan de kinderen weer naar bed leggen... Ik dank den hemel as 't negen uur is en 'k met Jan 'n paar uur kan uitblazen... Moe-lief as u met de koffie klaar is, wees u dan zoo schattig en dop u de erwten... Anders helpt Trees 'n handje, maar die heb 'k vandaag maar mee na 't strand gestuurd, want 't kind heeft op die manier niks an 'r beetje vacantie... Wil u?... 'k Heb maar ineens voor morgen ingeslagen, want de boel is peperduur en je weet waarachtig niet wat je telkens voor groentes voor zoo'n familie zal nemen... Dank je wel, hoor!"

Wat 'n handige huisvrouw was Gusta! 'n Moeder van zes

kinderen, die, voor 'r plezier buiten, zonder hulp van 'n meid, 'n kompleet bovenhuis aan kant hield, waschte, naaide, poetste, kookte, en dat alles met 'n genegenheid voor 'r man en 'r kinderen en 'n gehumeurdheid, dat je geen tweede voorbeeld wist te bedenken!... Nou zong ze in de boven-verdieping bij 't luchten en opmaken van de bedden... Je oogen werden 'r vochtig bij, as je bedacht hoe Jan zich van kantoorbediende-van-tachentig-gulden-in-de-maand door spaarzaamheid en vlijt tot de positie van 't 'szomers zes weken buiten had opgewerkt en hoe 't geluk oppassende menschen gewoon naliep!... Kleine slobberslokjes van 'r koffie nemend — 't was nog 'n godswonder dat 'r bij de duurte koffie wàs! — zuinig-voorzichtige mondjes proevend, om 'r lang mee te doen — dopte ze de erwtjes bij 't raam en keek 'ns naar 't zee-sikkeltje en glimlachte als 'r 'n zeemeeuwen-paar voorbij-schoor of 'n strandlooper tusschen de helmen naar lekkers zocht. Boven zong Gusta en in de verte hoorde je 't zachte geplons van wat de branding moest wezen. 't Was 'n vrede, om den lieven God voor z'n weldaden te danken... Zacht door 'r neus adem halend dopte ze, de eene peulvrucht na de andere, ze handigjes opensplijtend, en de erwtjes in de emaille-pan zamelend, en om zeker te zijn dat 'r geen wurmpjes bij waren, zette ze 'r d'r bril bij op.

Toen, eerder klaar dan ze 't gedacht had, klom ze de trap op, en hielp Gusta aan 't restant van de slaapkamers — 't anvegen van 't zand uit de schoentjes — 't vullen van de kannen met schoon water — 't te drogen hangen van de handdoeken.

„We zullen ze maar niet gaan halen, moe," zei toen Gusta: „want 't is 'n heel end van hier en eer we voor twaalf uur gedekt hebben en de boterhammen klaar gemaakt, wordt 't zeker te laat... Dan breken we liever vanmiddag 'n uurtje uit, as de boel an kant is... Dan heb-ie 'n rustiger gevoel — vind u niet?"

„Zoo als jij 't doet, kind, is 't goed," praatte ze tevreden: „ik hecht niet zooveel an wandelen en ik vind 't zoo gezellig, dat 'k hier m'n leven zou kunnen doorbrengen...

Ze lei — als in 'n droom zoo genoegelijk glimlachend — 't tafelkleed op de tafel, met den broodbak en de jampot in 't

midden — precies as thuis — en ze plaatste de negen borden met aan weerszijden 'n ontbijtmes — precies as thuis — en bij elk bord 'n beker of 'n kop, naarmate de kinders al koffie mochten drinken — en voor Doortje en Gerrit, de twee jongste peuters, 't schuivertje en de slabbetjes — alles precies as thuis, of ze niet weg was geweest — en terwijl Gusta monter als 'n jonge kloek, de boterhammen sneed, den eenen niet dikker en niet dunner dan den anderen, smeerde zij met wijze schraaphaaltjes, zooals ze 't van den eersten dag van 'r eigen huwelijk en van af de geboorte van Trees, 't eerste wolk-van-'n-kleinkind, gedaan had. Voor 'n weeshuis kon je haast niet meer werk hebben. Kleine Door at pap en voor Gerritje, die nog met z'n tanden sukkelde, moesten de korsten netjes worden weggesneden, anders liet-ie de helft van 't dure brood staan. Zoo, nou leek 't naar iets, en met de geraspte kaas en de schaal bessen als extra versnapering, was 't of je de familie met 'n smulpartij wachtte...

Zelf zat ze aan 't hoofdeind, toen ze allemaal uitgehongerd toetastten. En 'n gesnap, 'n verhalen, 'n leutige gezichten en 'n verheugenis, dat groomoe eindelijk ook buiten was! Trees had rare kevers in 'n leege lucifersdoos meegebracht en als ze 't doosje naast 'r bord wou openkieren, schreeuwde Marie angstig dat ze 'n griezel en 'n engerd was en 'r boterhammen in den steek zou laten. Dan keek Jan streng en verzocht 'r voor 't laatst zich behoorlijk aan tafel te gedragen. En Jet had 't nog altijd niet afgeleerd reepjes brood in 'r melk te soppen en deed schrikkelijk onopgevoed door de middenmootjes 't eerst te eten, in plaats van de mootjes naar volgorde... En Jacquelientje vroeg wel tienmaal — terwijl 't niet mocht! — of ze nog geen bessen kreeg — dat ze zoo'n trek in bessen had — dat ze 'r honger voor de bessen bewaarde — of moe 'r niet vergat — en 'r niet minder as an de grooten zou geven... En Jan keek weer streng en dreigde 'r met z'n vreeselijk-strenge vader-oogen!... En Gerritje smeet z'n beker melk over 't schoone tafelkleed, waarmee nog de heele verdere week gedaan moest worden — en Door morste met 'r lepel en 'r schuivertje, dat 't zeil om 'r stoel vol bleeke schimmelplekken groeide... Maar bij de

traktatie van de bessen, met eerlijk-gelijke scheppen door Gusta rondgediend — bessen die ze zelf moesten trossen of van den tros eten — 't was geen doen ze voor zoo'n familie van te voren klaar te maken! — werd 't zoo lekker stil in de kamer met 't gejoel van de spelende zonneplassen, dat je 'n speld kon hooren vallen. Alles zat in gnuivende aandacht — alles troste of zoog de roode en witte bessen van de stelen — alles werkte gezellig met de afgemeten rondseltjes suiker — alleen kleine Jacquelientje dee zoo aardig afwijkend als altijd: die had den aard van 'r zuinig-overleggenden vader — die snoepte een enkele losgelaten bes en bewaarde, na 'r gevraag en gebedel, de gave trossen, om 'r strakkies, in 'r eentje, winkeltje mee te spelen...

„Eet je niet, moeder?" vroeg Gusta ongerust — de ouwe vrouw zat maar te glimlachen en den kring rond te kijken.

„Nee, nee," weerde ze af: „ik ben al zoo vroeg opgestaan — en zoo uit mijn gewone doen — en die zeelucht is zoo vet en dik, dat 'k me bekomst heb... Laat mij maar genieten as ik jullie zie eten..."

Na 't twaalfuurtje wou Trees 'r boek uitlezen, kregen Jet en Jacquelientje ruzie om 'n uit de toet geroofden tros bessen, huilde Gerritje omdat-ie z'n zin niet kreeg en zat Marie te mokken, omdat ze 'r rooie blouse wou antrekken en 't van moeder niet mocht. En toen Jan even quaestie met Gusta had, klein gewrok om Doortje, die groomoe's hoed zat de ruïneeren, leek 'r 'n onweertje aan te drijven.

„Daar ben 'k nou buiten!" klaagde de jonge vrouw — en ze liet met 'n plots-opwellende moedeloosheid de nog niet afgeruimde tafel in den steek, om in den leunstoel bij 't raam — met 't zee-sikkeltje en 't brok behelmde duinen en face — troosteloos te mokken... „daar ben ik in de frissche lucht en 'k zie al die weken enkel 'n kamer met ongehoorzame kinderen en 'n man, die alleen an z'n eigen vermaak denkt... Dat hou ik niet uit!... Ik ga net zoo lief in plaats van moeder nog vandaag na Amsterdam terug!..."

„Nou, nou, nou!" suste groomoe verstandig — ze was niet voor 't eerst vredestichtster: „wees wijs, Gusta, m'n kind!... En klee ze an — en ga jij ook is 'n uurtje na 't strand!"

„Dat kan 'k toch niet, moeder!" klonk de tragische stem in den leunstoel: „wie zorgt 'r voor 't middageten as ik 't niet doe?"

„Ik," glimlachte grootmoeder opgewekt: „toe, hebben jullie nou geen ruzie as ik 'n daggie over ben... Jij kleedt je an!... Jij neemt 't 'r is van!... Nee, zeg nou niet nee. want dat telt niet mee, hoor je!... Dat beetje eten maak ik klaar!... Daar hoef-ie mijn niks van te leeren!... Dat doe ik in 'n vloek en 'n zucht... En op wandelen hoef je mij niet te trakteeren — dat weet je wel!"

„Ik dènk 'r niet an, moeder," praatte Gusta zwakjes, maar ze keek met vochtige oogen-van-verlangen naar den smallen boulevard met de fijntjes kuierende en luierende stadsmenschen — ze wou ook wel 'ns 'n daggie 'n badstoel hangelen — ook wel 'ns de zee van dichterbij zien — wat had ze aan 'r vacantie al die dagen gehad...?

En zoo zat groomoe tegen twee uur in 't bovenkeukentje alleen en jaste de aardappels en wiesch 't half pondje vette kalfsvleesch, dat ze voor cadeau mee had gebracht — en terwijl ze af en toe 'ns effetjes over 't keukenkozijn leunde, keek ze naar 't dakje van 't schuurtje benee — 't half-verweerde afdakje met z'n door de zon gebladderd asfaltpapier — en 't zanderig vierkant lapje duingrond tusschen de prikkeldraadlijnen... Verderop had je 'n veldje met drogend badgoed, bollende broeken en bungelende lijven — en nog wat verder 't roeterig afdak van 'n remise... Neé, 't was geen Amsterdam met overburen, waarvan je de bewegingen op de minuut af kende — je zag geen gordijntjes, geen mutsen, geen tuintjes met groen... Maar de lucht was beter en gezonder... Je voelde 't bij iederen ademhap...

Echt in 'r sas, dribbelend van 't keukentje naar de voorkamer, waar 't vaassie met zomersche bloemen op 't fleurig tafelkleedje stond, maakte ze alles zoo rustigjes klaar als zij 't, zonder grootspraak, alléén kon... Ze wou ze nou is verrassen en voor ze koken, dat ze d'r an zouen smullen of 't Zondag was! Eerst trok ze wat koppies bouillon van 't kalfsvleesch

met wat dooiers van de eieren die ze mee had gebracht — toen maakte ze 'n schoteltje kalfspoulet met rijst klaar — je kon Jan niet op beter trakteeren! — en de doperwtjes stoofde ze met 'n klontje boter — en ze bakte de botjes, die Gusta had ingeslagen — geen velletje kleefde 'r an de pan — en toch haast geen verbruik van olie — en nòg niet tevreden met 'n diner as je an de Koningin kon voortzetten in de schrikkelijke duurte! — lei ze wat oudbakken brood te weken in de compote van de overgebleven aalbessen... 't Kostte wel wat meer an suiker, maar lekker was lekker en ze kwam niet iederen dag aan zee, om 'r dochter-met-elk-jaar-'n-gezond-kind op te zoeken...

Om vijf uur had ze al weer gedekt, met 'n schoon servet op de morsplek, waar Gerritje z'n beker melk omgesmeten en Doortje met de pap gekudderd had — en ze zette de bloemetjes in 't midden en wreef de vorken en messen na — en onder den stoel van de kleine meid lei ze 'n morslap en op 't tafeltje bij 't raam plaatste ze de bitterkaraf en 't fleschje elixer voor Jan, die 'r nooit meer dan ééntje nam — en om hem geen aanstoot te geven: — hij zag 't niet gráág dat zij als ouwe vrouw mee-bitterde — dronk ze haar glaasje vooruit — ze was waaratje van 't koken en smoken en loopen 'n beetje moe in 'r beenen geworden — en 'n matig slokje kwiekte je op...

Later dan ze afgesproken hadden, kwamen ze van 't strand terug — haast zoo laat dat 't moeite kostte de aarpels goed te houden — en 't ging 'r alles als van 'n leien dakje in — de bouillon, de kalfspoulet, de erwtjes, de botjes en de bessencompote... Groomoe had prachtig voor 't eten gezorgd, zei Gusta, maar zooveel boter en suiker as ze gebruikt had... Nou!...

Over tienen ontsloot ze de deur van 't Amsterdamsch bovenhuis en in de donkere huiskamer stak ze vermoeid-hijgend de lamp aan.

„Petie!" zei ze mannetjes-parkiet, wakker-wordend.

„Dag Jannie," sprak groomoe: „daar ben ik weer, jongen!... 't Was 'n zalig daggie buiten..."

CARNEGIE

I.

Vroolijk, met 'n schelheid dat de ruiten der serre 'r van drilden en rinkelden, blafte Car, de schoongeschuierde en slank-gracieuse, de trouwe en levendige, de aanhankelijke en wel-opgevoede, terwijl ze mekaar omhelsden — hij en zij.

Evenwel, 't was 'n Judaskus — de kus van Iscarioth — de kus die zonder dertig zilverlingen, uit pure complaisance, doch met perverse toekomstberekening Carnegie's ziel, verknochtheid, zeldzame eigenschappen, halsband en ketting versjaggerde.

De kus was 't zegel op de overeenkomst. Car ging over. Van neef op tante.

En eerst toen de voordeur dicht sloeg, toen de veel-ribbige hazewind niet mee mocht, en ie in de serre bij de palmen, aspedistra's, aucuba's, rhododendrons en hanggeraniums, tête à tête, in meer dan volkomenste intimiteit, met tante alleen bleef, ontwaakte in 't diepst der vernegocieerde ziel de lyrische klacht tegen 't gepleegd verraad, de klacht die zich bij dichters in voor de eeuwigheid bestemde poëzie, boekdeelen sonnetten enz. omzet, bij honden helaas tot schamel kunstzinnigs reageert.

„Nou, nou, nou, lieverd," suste tante, vrijpostig dicht in de buurt van Car's onstuimig geruk en geworstel: „wat huil je! Wat ga je te keer! Je bent toch bij geen vreemd..."

Uit den suikerpot greep ze 'n klontje, uit denzelfden pot, waaruit Car al gesnoept had, toen-ie nog 'n hummel was. Maar mis.

Voor 't eerst van z'n leven, dat te 's-Hage ten dage der steenlegging van 't Vredespaleis, in had geluid (stonden Car's vader en moeder niet met 'n ris glorieuze nakomelingen met glorieuze namen in 't hondenstamboek?) voor 't eerst sinds dien histori-

schen dag versmaadde 't dier hooghartiglijk de zoete verlokking.

Voor 't eerst ging-ie onbehoorlijk te keer. Voor 't eerst dee-ie als 'n kat in 'n vreemd pakhuis. Voor 't eerst dreigde tante 'n quasi-quasi met de weeke worstvingertjes der rechterhand, die jaren lang vergeefs had getracht te bestemder plaatse twee voorste vingers op te steken, maar 't uit gebrek van twee andere, onmisbare, namelijk mannelijke twee voorste vingers, op had gegeven.

„Foei, schaam je Car! Je bent toch zoo dikwijls bij me te logeeren geweest, als neef op reis moest. Foei, foei, wat ben jij ondankbaar..."

II.

„Nap, waar is Car?"

„Kindlief," zette Napoléon uiteen, en hij knipte z'n vrouwtje met oogjes van-wat-zeg-je-van-m'n-leepheid? glimlachend toe: „bij tante."

„Waarom bij tante?"

„'k Heb 'm 'r cadeau gedaan. Ja, héúsch..."

„Nee toe, ben je wel wijs! Heb je Car, onze Car, mijn Car, aan tante...? Waarom? Voor wat? Of maak je gekheid?"

„Kindlief," hervatte Napoléon zijne uiteenzetting: „ze was in de verbeelding vannacht wat gehoord te hebben, achter in den tuin, en toen zei ze, toen vroeg ze... En als je dan verplichtingen heb, niewaar?... Als je ziet wat Anna, Truus, Jo en Gerrit voor lievigheden verzinnen, om de voeten bij 'r onder tafel te steken, niewaar? Als ze nog pas over 'r testament gesproken heeft, en zoo dol veel van 't beest houdt, niewaar...?"

Wederom met 't ding kus, dat behoudens van vader tot dochter, hetzij uit den booze is, hetzij door geenerlei natuurwet opgelegd, poogde neef de akte van Car's overdracht op de lippen van z'n vrouw-van-twee-maanden te registreeren. Hij ving bot.

In eene zelfde klagende verontwaardigingsstemming als Car-

negie bij 't klontje in de serre, rebelleerde ze, pleegde ze huisvredebreuk.

„Nee, dank je! Dank je buitengewoon! Dat 's vreeselijk grof, hoor, om Car, dien schat van 'n Car, zonder mij 'r in te kennen, an dat egoiste, ouwe mensch cadeau, jawel cadeau te geven!..."

„Maar Emsje, hoe kon 'k 't weigeren? Hoe kon 'k?... Ze is zoo gek met 'm...!"

„Ben ik dat dan niet?... Tel ik niet mee?... Gaat je tante voor?... Nee, nee, schei asjeblieft met je teederheiden uit! En ik sta 'r op, dat je 'm weer dadelijk, onmiddelijk terughaalt! Dat arme dier! Dat schattige dier! Dat trouwe dier!..."

„Emsje, 't kan niet meer; eens gegeven blijft gegeven. Zóó'n mal figuur kan 'k niet slaan..."

„'t Is goed, dan haal je 'm niet terug..."

„Maar Emsje, kindlief..."

„Ik zeg geen woord meer — dan haal je 'm nièt!"

„Car was te druk voor ons... Ik zal je nog vandaag, nog vóór vanavond 'n tax of 'n fox of 'n puck meebrengen..."

„Doe me een genoegen, Nap, en sleep geen andere dieren in 't huis! Onder geen omstandigheden, versta je! Ik wil Car terug! Ik vind 't schandalig, om 't dier, waarop ik zoo dol ben, waaraan 'k me zoo had gehecht, aan 'n tante cadeau te geven! Als je'm zelf niet gaat halen doe ik 't..."

„Ems, dat zul je wel laten! Dat permiteer 'k niet..."

„Permiteeren? Permiteeren! Heb je mij permissie gevraagd 'm an háár te geven?

„Emsjelief, laten we niet over zoo'n kleinigheid..."

„Noem je dat 'n kleinigheid! Nee, blijf van me af! Zoo'n afschuwelijke onhartelijkheid had 'k niet achter je gezocht!"

III.

Wafwafwafaaaaaaaaaaf...

„Dag jongen. Koescht, Car! Stil, stil! Wil je gaan liggen! En niet zoo uitgelaten doen! Ga zitten, Nap. En nu hoop ik

maar een ding, dat als je daar weg gaat, 't beest weer niet zoo lang zal jenken als vooreergister. Ja, toen is-ie 'n vol uur tekeer blijven gaan, tot 'k kalfsbeentjes voor 'm gekookt had, en-ie wat meer in z'n sas was. 'r Scheelt je toch niets. Je ziet 'r zoo betrokken uit..."

„Nou tante, om met de deur in huis te vallen: 'k heb thuis met Emsje bisbilles over, over Carnegie..."

„Over Carnegie? Hoe bedoel je dat?"

„Zal u heusch niet boos zijn, tante?"

„Ik boos? Hebben wij ooit woorden?"

„Nee, dat niet. Maar we zouen 't kunnen krijgen. En dat zou 'k hóogst onpleizerig vinden!"

„Maar, beste Nap!"

„Dus heusch, heusch niet boos, tantetje? Nou — nou dan: Ems boudeert al sinds vooreergister..."

„Boudeert? 'n Vrouwtje, dat nog geen negen weken getrouwd is..."

„Boudeert over Car. Ze staat 'r op... en dat moet u mij niet kwalijk nemen — ik ben in 't gedrang — mijn schuld is 't niet — ik zou 'r geen woord over vuil maken — ze staat 'r op, om 'm weer terug te hebben..."

Wafwafwafaaaaaaaaaaf...

„Stil, stil, Carretje, zoo kunnen we mekaar niet verstaan! Wil Emsje — wil Emsje...? Is Emsje zoo kinderachtig?... Nou goed, néém 'm dan maar weer mee!"

„Maar tante! Geen denken aan! U zet 'r zoo'n ernstig gezicht bij, of u gelooft, dat ik ook maar een oogenblik aarzel... U heeft 'm en u houdt 'm!"

„Ik wil niet de oorzaak zijn, dat er kwestietjes in jullie huwelijk ontstaan. Máár, 't valt me in Ems bijzonder tegen. Ik had 'r hooger getaxeerd. Foei, foei, hoe kan 'n vrouw in de wittebroodsweken, 'n vrouw die alles heeft wat 'r hart begeert. 'n goeien besten man — dat durf 'k je best in je gezicht zeggen — en 'n gezellig thuis, hoe kan die 'n oude tante 't gezelschap van 'n hond misgunnen! Valt me vreeselijk in 'r tegen! Anna, Truus en Jo en Gerrit last not least..."

„Nou, nou, nou, tante, Anna, Truus, Jo en Gerrit meenen

't niet beter met u dan Ems, die 'n hart van goud heeft, maar die — en dat is misschien klein van 'r, maar in ieder geval te excuseeren, buitengewoon aan Car is gehecht..."

„Lieve jongen, n e e m 'm d a n m e e! Ik wil 'm niet met geweld houen, al erken ik, dat 'k de laatste nachten veel geruster geslapen heb, omdat 't dier zoo trouw als iemand van den Nachtveiligheidsdienst op de mat van m'n slaapkamer lag... Als Ems 'r zoo onder l ij d t, dat ik 'n hond in m'n bestaan heb, dan verzoek 'k je, nee dan eisch 'k van je, om 'm weer mee te nemen. En dan zal 'k Anna, Truus of Jo verzoeken bij me in te trekken, want bij zooveel moorden en inbraken, blijf 'k geen nacht meer alleen!"

„Als u daar nòg eens op zinspeelt, tantetje, raken we heusch gebrouilleerd! Ik heb niet de gewoonte, om geschenken, die 'k met hart en ziel geef, terug te nemen! Als 'k 'r daarstraks met 'n half woord over sprak, was 't zonder bijbedoeling, en uitsluitend om u te laten zien, hoe jaloersch 'n vrouw die van 'n man houdt — want daar zit de kneep — dat tot zelfs op 'n onnoozelen hond kan zijn... Nou, Car, jij heb hier 'n heerelevéntje! Beter thuis kon je niet getroffen hebben, kereltje!"

IV.

„Wat zei ze?

„Ja, dat kun je je wel fantaseeren! Nul op 't rekwest! Ik heb als Brugman gepraat, 'r duidelijk trachten te maken, dat 'k, dat 'k me vergiste, dat we, hahaha! — ja, wijf, 't is 'n komedie! — in gemeenschap van goederen zijn getrouwd, en dat 'k dus niet 't recht had, hahaha! zonder jouw toestemming... Wel wat drommel, blijf je nog boudeeren?... 'r Zijn toch honderd en een honden in plaats van dat mormel te koop!"

„'t Is goed. Dus zoo'n kleinigheid kan i k nog niet eens van je gedaan krijgen! Dus jij laat je door 'n tante tyranniseeren! Dus mijn verdriet over dat beest, telt voor jou niet mee...?"

„Maar Emsje! Verdriet! Hoe kun je met zoo'n groot woord schermen! Verdriet! Verdriet over 'n hond!"

„Ja, dat jij dat niet voelt! Dat jij 'r om durft lachen! Maar ik laat 't 'r niet bij. Geef háár een van je honderd en een andere honden! Ik vind 't schandalig, meer dan schandalig, dat je zoo'n schat van 'n beest, dat onzen heelen engagementstijd mee heeft gemaakt, dat zoo dol gelukkig was, toen we van de huwelijksreis terug kwamen, en waaraan ik tenminste 'n aanspraak had, als 'k alleen was — hoeveel uren van den dag ben jij thuis? — dat je zoo'n goed en best dier, waarvan ik hou weggeeft, zonder 'n tikje fijngevoel weggeeft... 't Is goed. Breng 'r morgen ook de kanarie en de poes! 't Is best. 't Is uitstekend."

„Maar Emsje..."

„Laat me met rust!"

„Hoe is 't mogelik over zoo'n bagatel te koppen!"

„Zeg liever hoe 't mogelijk is, dat 'n man zoo weinig takt toont!"

V.

Mogelijk ware dit vijfde kapittel een verzoenend besluit geworden, daar wittebroodsweken zelfs zéér smartelijke stootjes kunnen verdragen — als Carnegie dienzelfden middag, terwijl Napoléon en echtgenoot met tragische gezichten eitjes aan de koffietafel zaten te pellen, niet zelfstandig op was komen dagen.

In snoode ondankbaarheid, wuftheid, onbedachtzaamheid eener- en verheugende trouw anderzijds, had-ie tante met de kalfsbeentjes en klontjes in den steek gelaten, om langs de meid, die den groentenboer hielp, 't oude h o m e binnen te kwispelen.

„Ach, jou lieve schat, ben je goddank weer terug!" zei de jonge vrouw met 'n kleur van plezier.

„Wat nou?" dacht Napoléon hardop.

„Wat nou?" zei de echo: „hij blijft natuurlijk! Kijk zoo'n beest 'r 'ns uitzien! Zoo verwaarloosd is-ie nog nooit geweest! Bij wie wil je blijven, Carretje, bij ons of bij haar?"

VI.

Car's slippertje werd de oorlogsverklaring.

Eerst stuurde tante 'n telegram, dat de hond, terwijl-ie door de meid uit werd gelaten, weg was geloopen, dat ze al bij de politie, uit angst voor de hondenkar, aangifte had gedaan, dat ze neef dringend verzocht 'm dadelijk terug te brengen, als-ie z'n ouwe huis opzocht.

Toen kwam ze zelf in 'n rijtuig, omdat ze zoo slecht ter been was. Wel lukte 't nog 't dier, voor 'r werd opengedaan, in de slaapkamer boven op te sluiten, maar eer 'r twee beminnelijke woorden over en weer waren gewisseld, trippelden de pooten pijnlijk hoorbaar over 't vloerzeil.

„Is-ie dat?" vroeg tante, met 'r oogen de trippelgeluidjes volgend.

„Dat zal wel," glimlachte neef gedwongen.

„Gelukkig," zei tante.

Toen, gelijk bij 'n naderend onweer, als de boomvachten druilen, de takken verstard lijken, de blaren loom van zwaarte kniezen, de vensteroogen naar den loodgrauwen hemel schichtigen en nauwelijks 'n stofwolkje kringelt — grommelde de drukkende, zenuw-hitsende stilte.

„Als 't u 'tzelfde is, tante," praatte Ems vrindelijk — roetsch, hoepelden verdorde blaren en papierbrokken langs de stoepranden! —: „zouen we dolgraag Car hièr willen..."

„Geen denken aan!" zei tante bits — de wind joelde op, doorschudde de takken als 'n bezeten belleman en 't stof van den weg spoot in spichtige kolking! —: „en 'k begrijp niet, Ems, dat je daar nu nòg eens op neerkomt..."

„Ja maar ziet u tante..."

„Nap, heb jij 'm geschonken, ja of nee?" zei tante stug — ongetwijfeld de eerste blauw-paarse lichting beklom de tuimlende daken —: „zou je zoo beleefd willen wezen, 'n woordje te spreken?"

„Ja, ziet u, tantelief, ik heb — geloof 'k — ik heb, meen 'k..."

„Ik vraag niet wat je gelooft, niet wat je meent," sprak tante dreigend — 'r viel niet langer aan te twijfelen: 't werd onweer, raak en pootig, met knetterslag en verwoesting, met zwiepende boomen en gierenden windstoot! —: „'k vraag of jullie zoo zonderling zult handelen, door 'n hond die niet van jullie is, opgesloten te houen? En dat vraag ik geen twee maal!"

VII.

Het bleef bij een beschaafd, ingehouden dispuut.

Maar dien avond dronk tante met Anna, Truus, Jo en Gerrit 'n welverzorgd kopje thee in de serre-kamer, waar de nieuwe mand triestiglijk naast de roodaarden bak met 't in 't lamplicht glunderend water, in 'n hoek stond.

Ze spraken veel en opgewonden.

En Anna bleef slapen.

Drie jaar en twee maanden tot 't niet meer noodig was. Die onbaatzuchtig, hokvaste kreeg zoo wat alles wat Nap zou gekregen hebben, als-ie in z'n wittebroodsweken al geen domheden en karakterlooshed en uit had gehaald.

☛ **In deze serie zullen o. a. verschijnen:**

Dodinette — De Complimenten van Henk / Het Raadsel — Schaduwspel — Klein Verraad / Pour tant d'amour — Eerste Kus — Het geschenk / Angstig geheim achter het bed — Het Wonderhok — Sprookje van 't lichtende hart / Van Liefde en tanden — Eerste Geschenk I/II / Open brief aan een dief — Zomernacht — Fata morgana / Hoog Bezoek — Ultimatum — Heldemaag / Intiem Diner — Variation musicale — Ideaaltjes

WILT GIJ ONTSPANNING?

LEES DAN EENS ONZE GEÏLL. NOVELLEN-SERIE VAN

„AVONTUUR EN MYSTERIE"

Prijs f 0.35

De Gestolen Gouvernante door Seton Cross
Het geheim v. d. Vergift-Ring door Hargreaves
Een Gevaarlijke Onderneming door Ralph Sterling
Een Verkochte en betaalde vrouw door Ceril Hougston
Het Geheim v. h. Woonschip door Bruce James
De Spion door Beatrice Graham
Het Gestolen Diamanten Halssnoer door Fl. Hodgkinson
Een Gevaarlijk Reisje door Vere Campbell
Valsch **Beschuldigd** door Everett Green
Gered uit de handen van een koppelaarster door Frank Everton
Gewetenswroeging door Frances Brown
Zijne Geheime Vrouw

De 95 cents Spannende Roman-Serie

E. Phillips Oppenheim, **De Hand der Tragedie**
E. Phillips Oppenheim, **Het Geheim van Bernard Brown**
Guy Boothby, **Een Wanhoopsdaad**
Guy Boothby, **Het Egyptische Monster**
Hawley Smart, **Valsche Kaarten**
Hawley Smart, **De Fatale 13 Negens**

WILT U FILM-ACTEUR (ACTRICE) WORDEN?

Een hoogst interessant werkje, niet alleen voor hen die voornemens hebben voor de film te willen werken maar ook voor iedereen die wel eens weten wil hoe dat filmen eigentlijk gebeurt.

Prijs f 1.25

★

MODERN-BANDIETISME

Hoe ze Berooven, hoe ze Moorden

door

VILLIOD

Intern. DETECTIVE

Geautoriseerde vertaling van Jhr. R. H. G. Nahuys

Een buitengewoon werk waarin de psychologie van den misdadiger wordt geanalyseerd. Tevens doet de schrijver een weldaad met zijn werk omdat hij ons den weg wijst hoe men aan het schrikbewind der misdaad kan ontkomen.

Prijs f 1.90

Bovenstaande uitgaven zijn in een schitterende kleuren-omslag uitgevoerd

Alom verkrijgbaar

N. V. A. W. SEGBOER'S UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ

HAAG

Heyermans' Camera

Levens-schetsen

door

Herman Heyermans Jr.

(S. Falkland)

Juweeltjes van Literatuur

die men telkens zal herlezen en inleven. Het zijn korte diepergaande meesterstukjes zooals wij er in onze literatuur niet veel kunnen aanwijzen.

Prijs per deeltje f 0.25

Dodinette
Het Raadsel
Pour tant d'Amour
Angstig geheim achter het bed
Van Liefde en tanden
Open Brief aan een Dief
Voetje
Intiem Diner
Hoog Bezoek
Vrede-stichter
Muziek en magere lapjes
Kiekjes uit een stil straatje
Dubbel Graf

Ieder deeltje staat op zich zelf

201037_027

heij011came07

Camera. Levensschetsen: Voetje